

BESLISSING
regionale Klachtencommissie Wet verplichte ggz Friesland

Klaagschriftnummer: KC 2021-06

Inzake

Klaagster, bijgestaan door de pvp
tegen

Verweerster, psychiater werkzaam voor het FACT van GGZ Friesland

A. De klacht

1. Klaagster verzet zich tegen de beslissing van verweerster van 10 maart 2021 om bij wijze van verplichte zorg de dosering clozapine te verhogen.

Deze klacht valt onder de werking van de klachtregeling zoals opgenomen in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz).

B. De gevolgde procedure

1. Op 11 maart 2021 heeft de klachtencommissie (hierna te noemen: de commissie een klaagschrift (tevens schorsingsverzoek) van klaagster ontvangen.
2. De fungerend voorzitter van de commissie heeft de beslissing van verweerster geschorst.
3. De pvp heeft een schriftelijke toelichting op de klacht ingediend en een onderbouwd verzoek om schadevergoeding. Verweerster heeft een verweerschrift ingediend.
4. Klaagster heeft toestemming gegeven om haar dossier voor partijen en de commissie ter inzage te leggen.
5. De commissie heeft de klacht behandeld tijdens een digitale hoorzitting op 18 maart 2021. Klaagster is verschenen in persoon, bijgestaan door de pvp. Verweerster is verschenen in persoon, bijgestaan door de sociaal psychiatrisch verpleegkundige. Tevens was aanwezig een pvp in opleiding.
6. Ter zitting hebben partijen hun standpunten nader toegelicht. Van de hoorzitting is een verslag gemaakt dat wordt meegezonden.

C. De feiten

1. De commissie gaat uit van de volgende feiten die zij als vaststaand aanneemt.
2. Klaagster is een 72-jarige vrouw met een bipolaire I stoornis. In het verleden is zij vaker opgenomen geweest vanwege manisch-psychootische decompensaties. Daarbij vertoonde klaagster menigmaal gevaarlijk en agressief gedrag (rijden met een paard op de snelweg, burenoverlast, erotomane uitspraken en gedragingen jegens derden). De laatste opname dateert van eind 2020.
3. Bij beschikking van 29 oktober 2020 heeft de rechtbank Noord-Nederland, afdeling privaatrecht, locatie Leeuwarden, een machtiging tot het verlenen van verplichte zorg gegeven. Deze zorgmachtiging houdt onder meer in dat bij wijze van verplichte zorg medicatie mag worden toegediend, het gebruik van communicatiemiddelen mag worden beperkt en dat klaagster indien noodzakelijk kan worden opgenomen in een accommodatie. Deze zorgmachtiging geldt tot en met 29 april 2021.
4. Sinds haar ontslag accepteert klaagster dat zij haar medicatie onder toezicht van de thuiszorg moet innemen. In het contact met FACT is klaagster weinig toeschietelijk en klaagster weigert in te stemmen met het ophogen van de medicatie.
5. Op 25 februari 2021 is klaagster onderzocht door A, onafhankelijke psychiater. Deze concludeert dat bij klaagster sprake is van een manifest psychotisch toestandsbeeld met

paranoïde en grootheidswanen en verhoogd associatief denken met snel oplopende agitatie. Volgens A is de medicatie duidelijk ontoereikend en is een verhoging noodzakelijk om een nieuwe opname te voorkomen.

6. Op 10 maart 2021 heeft verweerster besloten om over te gaan tot verhoging van de dosering clozapine. Klaagster is het hier niet mee eens.

D. Overwegingen

1. In de Wvvggz geldt verplichte zorg als uiterste middel indien er geen mogelijkheden voor vrijwillige zorg meer zijn (art. 2:1 leden 1 en 2 Wvvggz). De wensen en voorkeuren van betrokkene ten aanzien van de verplichte zorg worden gehonoreerd, tenzij (a) betrokkene niet tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is, of (b) acuut levensgevaar voor betrokkene dreigt, dan wel er in de wet genoemde aanzienlijke risico's voor andere personen of goederen bestaan (art. 2:1 lid 6 Wvvggz).
2. Op grond van art. 8:9 lid 1 Wvvggz neemt de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de zorgmachtiging een beslissing over het verlenen van verplichte zorg. De beslissing wordt op schrift gesteld en van een motivering voorzien (lid 2), waarna de geneesheer-directeur (GD) een afschrift van de beslissing verstrekt aan de betrokkene (lid 3). De zorgverantwoordelijke legt in het dossier vast of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake in staat is en of acuut levensgevaar dreigt voor betrokkene, en of aanzienlijke risico's voor andere personen of goederen bestaan (art. 8:9 lid 4 Wvvggz).
3. Klaagster vindt zichzelf kerngezond. Ze wordt alleen soms verkeerd begrepen. Volgens klaagster is ze nooit van plan geweest om haar huis te verkopen of op straat te komen staan. Welke plannen ze wel heeft, wil klaagster geheim houden. Klaagster heeft al 30 jaar ervaring met medicatie. Clozapine vindt zij een vreselijk middel. Clozapine slaat je helemaal lam, dan kan ze gelijk op bed gaan liggen. Zij wil die bijwerkingen niet, omdat ze dan niet kan doen wat ze wil. Aldus tot zover klaagster.
4. Verweerster weet dat er nadelen aan clozapine kleven, maar verweerster weet ook wat er gebeurt als er nu niks wordt gedaan. De spiegel is nu niet adequaat, verweerster streeft er naar om met een zo laag mogelijke dosering van clozapine in combinatie met lithium op een niveau te komen dat klaagster thuis goed kan blijven functioneren. In het verleden is gebleken dat een sub-therapeutische dosering in combinatie met lithium voldoende was om die gewenste toestand te bereiken. Verweerster verwacht dat dit weer mogelijk is en dat de bijwerkingen goed hanteerbaar zullen zijn voor klaagster. Het is belangrijk om een nieuwe opname te voorkomen, omdat bij klaagster in 2018/2019 een vergelijkbaar ziekteverloop zichtbaar was, dat toen heeft geleid tot een opname van bijna een jaar met een complicerend beloop. Aldus tot zover verweerster.
5. De commissie overweegt als volgt. Uit het dossier blijkt dat de thuiszorg in februari 2021 heeft aangegeven dat ze klaagster druk vonden, dat klaagster veel aan het praten is en vreemde plannen heeft. Zo zou ze met paard en wagen naar B willen rijden, een museum met oude naaimachines boven in haar huis hebben en ze wil haar huis verkopen. In het gesprek is nauwelijks ruimte voor anderen. Klaagster is gedreven in het spreken en laat zich moeilijk onderbreken. Klaagster is devaluerend naar de behandelaren, waarbij uitspraken waaruit overwaardige en erotomane denkbeelden blijken. Klaagster wil geen informatie geven over de verkoop van haar woning, waardoor bij haar dochter en bij de behandelaren de zorg bestaat dat zij haar woning verliest en op straat komt te staan.
6. Het beeld dat uit het dossier oprijst, is tijdens de hoorzitting bevestigd. In samenhang met de beoordeling door de onafhankelijke psychiater (C5), is voor de commissie voldoende duidelijk dat het op dit moment niet goed gaat met klaagster en dat ernstig nadeel dreigt.
7. Klaagster geeft aan dat zij al 30 jaar ervaring heeft met medicatie, maar desalniettemin vindt dat er met haar niets aan de hand is. Dat valt niet met elkaar te rijmen. De commissie deelt daarom de opvatting van verweerster, zoals vastgelegd in het dossier

op 10 maart 2021, dat klaagster niet in staat is tot een redelijke waardering van haar belangen ter zake van de ophoging van de medicatie.

8. Klaagster heeft geen ziektebesef en -inzicht, maar gezien het actuele beeld is verhoging van de medicatie nodig om een nieuwe opname te voorkomen. Verweerster zoekt hiervoor naar de laagst mogelijke dosering clozapine die (in combinatie met lithium) effectief is, zoals deze combinatie ook in het verleden bleek te werken. De beslissing van verweerster voldoet volgens de commissie dan ook aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid (vgl. Hoge Raad 18 december 2020, ECLI:NL:HR:2020:2096). Dit leidt tot de uitkomst dat de klacht ongegrond zal worden verklaard.
9. Het verzoek om schadevergoeding is erop gebaseerd dat de zorgverantwoordelijke bij haar beslissing in strijd heeft gehandeld met diverse wettelijke maatstaven (genoemd worden de artikelen 2:1, 3:3, 3:4 en 8:9 Wvvgz). Uit het voorgaande blijkt dat de commissie deze grondslagen verwerpt, zodat het verzoek zal worden afgewezen. Het is daarom niet nodig om de Raad van Bestuur te horen over het verzoek om schadevergoeding.

Beslissing¹

De commissie:

- verklaart de klacht ongegrond;
- wijst het verzoek om schadevergoeding af.

Gegeven op 25 maart 2021 te Leeuwarden door de heer mr. F.P. Dillingh als voorzitter, de heer drs. A.J.M.P. Rutgers en de heer drs. J.T. Pietersma als leden, bijgestaan door mevrouw T.E. Miedema-de Haan als ambtelijk secretaris die deze beslissing heeft verzonden op 25 maart 2021.

mr. F.P. Dillingh,
voorzitter.

---

¹ Op grond van artikel 10:7 Wvvgz kan klaagster binnen zes weken in beroep gaan tegen de beslissing van de klachtencommissie door indiening van een gemotiveerd verzoekschrift bij de rechtbank.